

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка
Відокремлений структурний підрозділ
«Професійно-педагогічний фаховий коледж
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка»

Циклова комісія професійно-педагогічної підготовки

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Основи підприємницької діяльності»

Код дисципліни	ВК
Освітній рівень	фахова передвища освіта
Статус дисципліни	вибірковий компонент ОПП (за вибором здобувача фахової передвищої освіти)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014.10 Середня освіта (Трудове навчання та технології)
Освітньо-професійна програма	Трудове навчання та технології
Обсяг дисципліни	3 кредитів ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття
Форми контролю	залік

Інформація про викладача

Викладач (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)	Колтакова Милана Юрійвна , викладач вищої категорії
Контактний телефон	0957727979
E-mail:	Koltakovamilan@ukr.net
Профіль викладача	https://ppk.gnpu.edu.ua/pro-koledzh/metodychna-ta-naukova-robot/czk-profesijno-pedagogichnoyi-pidgotovky/koltakova-mylana-yuriyivna/
Консультації	вівторок 14.00-15.00

1. Анотація курсу

Місце освітньої компоненти (ОК) в ОПП:

Предметом навчальної дисципліни «Основи підприємницької діяльності» є дослідження механізмів, стратегій та чинників, що визначають організацію та розвиток підприємництва.

Актуальність дисципліни обумовлена ключовою роллю підприємництва в ринкових трансформаціях економіки України. Воно виступає основним джерелом формування сучасної ефективної економічної системи, орієнтованої на соціальні потреби. У ході вивчення дисципліни аналізуються:

- Передумови виникнення та еволюції підприємництва як феномена.
- Його вплив на економічне зростання, вирішення соціальних проблем та реалізацію приватної ініціативи.
- «Економічна свобода» — ключова умова для розквіту підприємництва.
- Система підприємницьких інтересів, механізми їх втілення в практику.
- Принципи державного регулювання підприємницької діяльності, спрямовані на баланс між підтримкою бізнесу та суспільними інтересами.

Зокрема, наголос робиться на:

- Створенні сприятливого середовища для інновацій та конкурентоспроможності.
- Взаємозв'язку між економічною самостійністю суб'єктів господарювання та стабільністю макроекономіки.
- Адаптації бізнес-моделей до глобальних викликів та місцевих реалій.

Мета дисципліни – сформувати розуміння комплексної природи підприємництва як інструменту соціально-економічного прогресу.

Завдання дисципліни «Основи підприємницької діяльності» - полягають у наступному:

1. Розкрити теоретичні засади підприємництва як економічного та соціального явища.
2. Сформувати практичні навички для створення та управління бізнесом
3. Розвинути вміння аналізувати ринкові умови та ідентифікувати можливості
4. Ознайомити з правовою базою підприємницької діяльності
5. Розкрити роль маркетингу та продажів у просуванні бізнесу
6. Підкреслити значення соціальної відповідальності та етики в бізнесі
7. Сприяти розвитку підприємницького мислення

8. Підготувати до практичного застосування знань

Зв'язок з іншими дисциплінами:

Курс "Основи підприємницької діяльності" тісно пов'язаний з такими дисциплінами:

- Економіка – розуміння базових економічних процесів.
- Фінансова грамотність – навички планування та управління ресурсами.
- Математика – розрахунки відсотків, аналіз фінансових показників.
- Правознавство – знання основ фінансового законодавства.

Форми контролю:

- Поточний контроль: участь у заняттях, виконання практичних завдань.
- Проміжний контроль: тестування або контрольна робота.
- Підсумковий контроль: захист фінального проекту або іспит.

Загальні компетентності:

ЗК5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7 Здатність працювати в команді

ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність застосовувати освітні теорії та методології в педагогічній діяльності.

СК2. Здатність планувати й організовувати освітній процес у демократичному стилі; готовність педагогічно, психологічно й методично грамотно організувати свою професійну діяльність.

СК4. Здатність створювати розвиваюче освітнє середовище, забезпечувати сприятливий морально-психологічний клімат навчально-виробничої діяльності та високий рівень культури її організації.

СК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК13. Здатність організувати освітній процес для осіб з особливими освітніми потребами.

Програмні результати навчання:

РН1. Застосовувати нормативно-правові документи, міжнародні та національні стандарти і практики, галузеві стандарти професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі/сфери аграрного виробництва та закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

РН9. Застосовувати мотиваційні заходи до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.

РН11. Оцінювати стан сформованості професійної компетентності здобувачів освіти.

РН17. Дотримуватися стандартів професійної етики.

РН18. Здійснювати освітній процес з використанням технологій дистанційного навчання.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються комп'ютер, мобільні пристрої (смартфони, планшети) з доступом до інтернету, мультимедійний проєктор, презентації, віртуальна інтерактивна дошка; доступ до електронних бібліотечних ресурсів.

Структура дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених на:		
	Аудиторні заняття		СРС
	Лекції	Практичні	
Змістовий модуль 1			
Тема 1. Вступ до підприємництва Що таке підприємництво? Визначення, цілі, виклики. Типи підприємців: стартапери, соціальні підприємці, інтрапренери. Роль підприємництва в економіці.	2	2	4
Тема 2. Генерація ідей та виявлення можливостей Методи генерації бізнес-ідей (мозковий штурм, SWOT-аналіз, дизайн-мислення). Визначення ринкових потреб та ніш. Валідація ідей: дослідження ринку, конкурентний аналіз.	2	4	4
Тема 3. Бізнес-моделі та планування Створення бізнес-моделі (Business Model Canvas). Структура бізнес-плану: резюме, маркетинговий план, фінансовий план. Приклади успішних бізнес-моделей (на кейсах).	4	4	4
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	8	10	12
Змістовий модуль 2			
Тема 4. Правові аспекти бізнесу Види юридичних форм бізнесу (ФОП, ТОВ, СПД тощо). Реєстрація підприємства: етапи, документи. Інтелектуальна власність: патенти, торгові марки.	2	4	6
Тема 5. Маркетинг та продажі. Основи маркетингу: цільова аудиторія, унікальна пропозиція (USP). Стратегії просування: digital-маркетинг, соціальні мережі, контент-маркетинг. Побудова вірних стосунків із клієнтами.	4	4	6
Тема 6. Фінансовий менеджмент Джерела фінансування: власні кошти, кредити, інвестори, краудфандинг. Бюджетування та управління витратами. Основні фінансові документи: звіт про прибутки та збитки, баланс, cash flow.	2	4	6
Тема 7. Управління операціями та командою Побудова ефективної команди: рекрутинг, мотивація, лідерство. Управління ланцюгом поставок (supply chain). Використання технологій для автоматизації процесів.	2	4	8
Тема 8. Ризики та масштабування Види ризиків у бізнесі та способи їх мінімізації. Стратегії зростання: франчайзинг, експансія, інновації.	2	2	4
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	12	18	30
Загальна кількість годин	20	28	42

3. Система оцінювання

Система оцінювання навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Основи підприємницької діяльності» ґрунтується на *компетентнісному підході*.

Навчальні досягнення з дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, що базується на принципі коопераційної звітності, обов'язковості поточного (захист практичних робіт) та модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Форми оцінювання ОК: *усна* (захист практичних робіт у формі бесіди, доповідь з тем винесених на самостійне опрацювання тощо); *письмова* (звіт з виконання самостійної роботи, індивідуальних практичних завдань); *тестова*; *самоконтроль* (самооцінка тощо).

Оцінювання кожного виду роботи (наявність конспекту, виконання практичних робіт, написання модульних робіт, виконання самостійної роботи, залік) студента відбувається за 4-бальною шкалою згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка за 4-бальною шкалою	Критерії оцінювання
5	Відповідь і завдання відзначається повнотою виконання без допомоги викладача. Студент володіє узагальненими знаннями з теми заняття, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє застосовувати вивчений матеріал; вирішує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозування; вміє ставити та розв'язувати проблеми.
4	Відповідь і завдання – повні, але з деякими огріхами, виконані без допомоги викладача. Студент вільно володіє вивченим матеріалом з теми, зокрема, застосовує його на практиці; вміє аналізувати і систематизувати наукову та методичну інформацію. Використовує загальновідомі доводи у власній аргументації, здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу з теми, але потребує консультації викладача.
3	Відповідь і завдання відзначаються неповнотою виконання без допомоги викладача. Студент може зіставити, узагальнити, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; знання є достатньо повними; вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях. Відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими огріхами. Здатен на реакцію відповіді іншого студента, опрацювати матеріал самостійно.
2	Відповідь і завдання відзначаються наявністю фрагментарності виконання за консультацією викладача або під його керівництвом. Студент володіє матеріалом з теми на рівні окремих фрагментів; з допомогою викладача виконує елементарні завдання; контролює свою відповідь з декількох простих речень; здатний усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з науково-методичним джерелом, відсутні сформовані уміння та навички.

Підсумкова оцінка курсу є сумою балів, одержаних за окремі види навчальної діяльності: поточний контроль (оцінка рівня засвоєння тем для самостійного опрацювання,

оцінка за виконання практичних робіт), підсумковий тестовий контроль за змістовими модулями, складання заліку.

Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 100 балів.

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Аудиторна робота			СРС	Підс. контроль
Наявність консп.	Практичні заняття	Модульний контроль		Залік
1 – 10	1 – 14	1 – 2	1 – 2	1
*ВК: 0,1	ВК: 0,35	ВК: 0,2	ВК: 0,25	ВК: 0,1

*ВК (ваговий коефіцієнт) – числовий коефіцієнт (параметр), що відображає рівень значимості виду діяльності здобувача освіти, порівняно з іншими факторами, який впливає на загальну кількість балів і розподіляється окремо за кожний вид роботи (сума всіх вагових коефіцієнтів дорівнює 1).

Відповідність шкал оцінювання (національної та європейської (ECTS))

Оцінка ECTS	Середньо-зважений бал, що формує інтервальну шкалу	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна оцінка	
А	4,51-5,00	90-100	5	Відмінно - студент демонструє високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями (дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, виконання практичних завдань та вправи є правильними, демонструє знання підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформляє завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу). Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.
	5,00	100		
	4,95	99		
	4,90	98		
	4,85	97		
	4,80	96		
	4,75	95		
	4,70	94		
	4,65	93		
	4,60	92		
	4,55	91		
4,51	90			
В	4,01- 4,50	82-89	4	Добре – студент демонструє достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями та навичками (володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів і категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу), виконав всі практичні завдання
	4,50	89		
	4,43	88		
	4,36	87		
	4,29	86		
	4,22	85		
	4,15	84		
	4,08	83		
	4,01	82		

					з незначними недоліками. Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.
C	3,50-4,00	74-81	4		<i>Добре</i> – студент демонструє середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками (володіє знаннями матеріалу, але допускає помилки у формуванні термінів і категорій, проте за допомогою викладача орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу), виконав практичні завдання з недоліками. Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.
	4,00	81			
	3,92	80			
	3,85	79			
	3,78	78			
	3,71	77			
	3,64	76			
	3,57	75			
	3,50	74			
D	2,86-3,49	64-73	3		<i>Задовільно</i> – студент демонструє середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками (дає правильну відповідь не менше ніж на 64% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність. Студент своєчасно виконав практичні та контрольні тестові завдання по всім змістовним модулям на оцінку не менше ніж «задовільно».
	3,49	73			
	3,42	72			
	3,35	71			
	3,28	70			
	3,21	69			
	3,14	68			
	3,07	67			
	3,00	66			
	2,93	65			
	2,86	64			
	E	2,51-2,85			
2,85		63			
2,73		62			
2,62		61			
2,51		60			
FX	2,00-2,50	35-59	2	не зараховано	<i>Незадовільно</i> – низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни (дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає

				необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій, не виконав практичні завдання. Студент не виконав навчальне навантаження.
F	0,00-1,99	1-34	2	<i>Незадовільно</i> – низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок (дає правильні відповідь менше ніж на 35% питань, або на більшу кількість запитань дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій, не виконав практичні завдання. Студент не виконав навчальне навантаження.

4. Політика курсу

Базується на тому, що всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися вимог чинного законодавства України, Статуту Глухівського НПУ ім. О. Довженка, Положення про Відокремлений структурний підрозділ «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка» та Правил внутрішнього розпорядку Коледжу, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності.

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених правил, якими мають керуватися здобувачі фахової передвищої освіти під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності відповідно до «ПОЛОЖЕННЯ про забезпечення академічної доброчесності у Відокремленому структурному підрозділі «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка»».

5. Інформаційне забезпечення

Рекомендована література

Основна

1. Основи підприємництва: підручник. За заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир:ЖДТУ, 2019. 492 с. URL: <https://eztuir.ztu.edu.ua/handle/123456789/8104>
2. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник. За заг. ред. І.М. Сотник, Л.М. Таранюка. Суми: Університетська книга, 2018. 572 с. URL: <http://sites.znu.edu.ua/scienceearth/assets/documents/principles/Pidruchnyk-Pidpryyemnytstvo-torhivlya-birzhovadiyalnist.pdf>
3. Розвиток сучасного підприємництва в умовах становлення цифрової економіки /Ступнікер Г.Л., Каширнікова І. О., Левчинський Д. Л. // Економічний простір. 2021. №175. С. 83-86.
4. Перспективи розвитку вітчизняного підприємництва в сучасній економічній парадигмі / Г. Ступнікер, С. Машенко, Н. Зозуля // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2022.№ 2(35). С.195-199. Режим доступу: http://www.easterneuropeebm.in.ua/journal/35_2022/30.pdfDOI:
5. Підприємництво України в умовах воєнного стану / Д. Левчинський, Г. Ступнікер, І. Каширнікова, Н. Зозуля // Економічний простір. 2022. №181.

Додаткова

1. Гой І. В., Смелянська Т. П. Підприємництво. Навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2019. 368 с.
2. Економіка і основи підприємництва в будівництві: навчальний посібник / Н.І. Верхоглядова, Д. Л. Левчинський, О. Л. Герасимова, О. Ю. Щеглова. Дніпро: Герда, 2017. 428 с.
3. Педько А. Основи підприємництва і бізнес-культура. – Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 168 с.
4. Владимир О. М. Навчальна програма та методичні рекомендації для практичної та самостійної роботи з дисципліни «Основи підприємницької діяльності» для студентів усіх форм навчання спеціальності 053 «Психологія» / О. М. Владимир, П. Д. Дудкін, І. Б. Федішин, Р. П. Шерстюк. Тернопіль: ТНТУ, 2017. 36 с.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України – [http:// www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua)
2. Офіційний сайт Міністерства економіки України – <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
4. Податковий кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР) від 02.12.2010 № 2755-VI. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>